

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

**Ефективна
ЕКОНОМІКА**

Дніпропетровський державний
аграрно-економічний університет

№ 4, 2013 [Назад](#) [Головна](#)

УДК [658.152 + 331.5]

*Р. М. Скриньковський,
асистент кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва,
Національний університет "Львівська політехніка"*

МЕТОД ОЦІНКИ СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ЗА МЕТОЮ ІНВЕСТИВАННЯ З ВРАХУВАННЯМ ВПЛИВУ ОСВІТНЬО-ФАХОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕРСОНАЛУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ

*Ruslan M. Skrynkovskyi,
assistant of management and international enterprise department,
National University Lviv Polytechnic*

ENTERPRISE CONDITION EVALUATING METHOD FOR INVESTMENT, TAKING INTO ACCOUNT THE IMPACT OF EDUCATIONAL AND PROFESSIONAL POTENTIAL OF EMPLOYEES ON INVESTMENT ATTRACTIVENESS

У статті розкрито сутність системи "інвестор – реципієнт", освітньо-фахового потенціалу персоналу та інвестиційної привабливості підприємства. Представлено взаємовплив освітньо-фахового потенціалу персоналу та інвестиційної привабливості підприємства в контексті розвитку підприємства. Наведено структуру формування інвестиційної привабливості підприємства. Запропоновано метод оцінки стану підприємства в межах системи "інвестор – реципієнт" за метою інвестування з врахуванням впливу освітньо-фахового потенціалу персоналу на інвестиційну привабливість.

This article deals with the essence of the "investor – recipient" of educational and professional potential of employees and investment attractiveness of the enterprise. The interplay of educational and professional potential of employees and investment attractiveness of the enterprise in the context of its development has been presented. The structure formation of investment attractiveness of the enterprise has been introduced. The method of assessment of enterprises within "investor – recipient" system for the purpose of investment, taking into account the impact of educational and professional potential of employees and investment attractiveness of the enterprise has been proposed.

Ключові слова: *освітньо-фаховий потенціал, персонал, підприємство, інвестиційна привабливість, оцінювання, система "інвестор – реципієнт", стратегічний інвестор, портфельний інвестор.*

Key words: *educational and professional potential, employees, enterprise, investment attractiveness evaluating "investor – recipient" system, strategic investor, financial investor.*

Постановка проблеми. Сьогодні в соціально-економічних умовах, враховуючи інформацію у наукових працях [1 – 13; 14, с. 46 – 53; 15 – 18]: 1) якість та рівень освітньо-фахового потенціалу (ОФП) персоналу визначає формування сучасних пріоритетів для забезпечення його конкурентних переваг на ринку; 2) в умовах обмеженості фінансових ресурсів підприємств (власних) залучення інвестицій у них з врахуванням системи "інвестор – реципієнт" є основною рушійною силою їх реалізації позиції поточної діяльності та стратегічних цілей розвитку; 3) зростанню мінливості середовища підприємства (зовнішнього – ЗС, внутрішнього – ВС) можуть протиставити постійний розвиток ОФП персоналу (це запорука конкурентоспроможності та ефективності організації) як в умовах виходу із кризового стану підприємства, так і – для забезпечення його розвитку загалом. Усе це зумовило вибір теми роботи, її актуальність та мету дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем демографічного та трудового потенціалу, стратегії людського розвитку присвячені наукові роботи таких науковців, як О.Амоші, О.Гриньової, Б.Данилишина, М.Долішнього, В.Куценко, Е.Лібанової, А.Мельник, Т.Оболєнської, В.Онїкієнка, С.Пирожкова, У.Садової, Н.Тарусіни, Л.Шевчук, М.Чумаченка, Л.Янковської та ін. [1; 2]. Значний внесок у вивчення інвестиційної привабливості підприємств (ППП) зробили такі вчені-економісти: І.Бланк, Т.Мацібора, О.Моліна, О.Носова, Б.Пшик, В.Фльорко О., Цьома, О.Ястремська та ін. [13; 19; 20]. Що стосується оцінювання діяльності підприємств, то вагомі результати дослідження в цьому напрямі наведені у праці Ю.Логвиненко [21]. Однак, залишилось невирішене питання щодо оцінки стану підприємства за метою інвестування з врахуванням впливу ОФП персоналу на ППП

Мета дослідження. На основі аналізування економічних джерел та практики з поданої проблематики: 1) уточнити сутність системи "інвестор – реципієнт", ОФП персоналу та ППП; 2) представити взаємовплив ОФП персоналу та ППП в контексті розвитку підприємства; 3) навести структуру формування ППП; 4) розробити метод оцінки стану підприємства за метою інвестування з врахуванням впливу ОФП персоналу на ППП (далі – метод SRM).

Вклад основного матеріалу дослідження. Формування методу SRM перш за все потребує уточнення визначення сутності системи "інвестор – реципієнт" ("І – Р"), ППП та ОФП як категорій (табл. 1).

Таблиця 1. Ключові категорії методу SRM

Категорії	Сутність
Система "інвестор – реципієнт"	Сукупність інвесторів (табл. 2) та підприємств, об'єднаних єдиною метою та функціональною цілісністю щодо визначення доцільності залучення інвестицій у об'єкт господарювання для досягнення цілей кожного з них на вигідних їм умовах ¹
Інвестиційна привабливість підприємства	Інтегральна характеристика його як об'єкта інвестування, що базується на узгодженні мети і характеру інвестування інвестора та цілей реципієнта інвестицій (підприємства), яке забезпечує досягнення комплексного позитивного ефекту від освоєння капіталовкладень для кожного з них з позиції перспективності та розвитку (баланс їх інтересів та подвійний ефект). В

	процесі визначення ІПП необхідно врахувати: обсяги, структуру, джерела формування та період капіталовкладень, а також – оцінку ризику і потенційної прибутковості інвестицій, високий рівень їх захисту та безпеку бізнесу ² .
Освітньо-фаховий потенціал	Можливості (природні здібності, обдарованість), знання та уміння (освіта), компетентність і практичні навички (фах), якими людина (найважливіший ситуаційний фактор) оволоділа у навчальних закладах освіти (виходячи зі структури освіти) чи за допомогою самоосвіти (теоретичний аспект), а також у ході трудової діяльності (практичний досвід) і які можна застосувати у необхідному соціально-економічному спрямуванні ³ .

^{1,2} Сформовано автором – [13, с. 62 – 63; 20; 22 – 26].

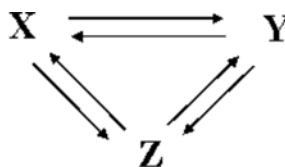
²Доповнено автором, враховуючи [1].

Таблиця 2. Види інвесторів за основними класифікаційними ознаками

Класифікаційні ознаки	Види інвесторів
За спрямованістю основної господарської діяльності	<i>Інституційний</i> – фінансова організація (посередник), що акумулює кошти індивідуальних інвесторів і здійснює спеціалізовану інвестиційну діяльність (інвестиційні фонди, інвестиційні компанії, страхові компанії тощо)
	<i>Індивідуальний</i> – конкретна юридична або фізична особа, яка здійснює прямі чи непрямі інвестиції для розвитку своєї основної господарської діяльності
За метою інвестування (ціль інвестування)	<i>Стратегічний</i> – інвестор, який ставить перед собою мету отримання доходу від придбання переважної частки статутного капіталу підприємства та забезпечити собі реальне управління ним відповідно до власної концепції стратегічного розвитку
	<i>Портфельний</i> – інвестор, який здійснює інвестиційну діяльність із метою отримання поточного доходу чи примноження капіталу в перспективі (в короткостроковому або довгостроковому періоді) і не має на меті оволодіти підприємством для реальної участі в його управлінні
За характером інвестування (значення відносно ступеня участі)	<i>Консервативний</i> – інвестор, що орієнтується на мінімізацію інвестиційних ризиків і за свою мету ставить забезпечення безпеки інвестування
	<i>Помірний</i> – інвестор, що вибирає такі об'єкти (інструменти) інвестування, баланс “прибутковість – ризик” яких зміщений у бік забезпечення певної заданої безпеки вкладень
	<i>Агресивний</i> – інвестор, що орієнтується на максимізацію інвестиційного прибутку та готовий ризикувати заради одержання високих дивідендів
За спрямованістю на інвестиційний ефект	<i>Спрямований на потоковий інвестиційний дохід</i>
	<i>Спрямований на приріст капіталу в довгостроковому періоді</i>
	<i>Спрямований на позаекономічний інвестиційний ефект</i>
За приналежності до резидентів	<i>Вітчизняний</i>
	<i>Іноземний</i>

Джерело: на підставі [27, с. 230; 28, с. 11 – 12; 29, с. 249; 30, с. 67 – 69; 31]

Система факторів впливу на ІПП – сукупність факторів середовища підприємства (ВС, ЗС), базуючись на єдності та тісному взаємозв'язку між собою, що впливають на сучасний стан і рівень ІПП та визначають основні критерії для її оцінювання та підвищення [5; 8; 22, с. 179; 23, с. 70]. Взаємовплив ОФП персоналу та ІПП в контексті розвитку підприємства подано на рис. 1.

Отночення: високий рівень Z забезпечується умовою: $X \uparrow, Y \uparrow$

Умовні позначення:

X – інвестиційна привабливість підприємства;

Y – освітньо-фаховий потенціал персоналу;

Z – стан та розвиток підприємства;

→ напрям впливу

Рис. 1. Механізм взаємовпливу освітньо-фахового потенціалу персоналу та інвестиційної привабливості підприємства в контексті розвитку підприємства

Джерело: на підставі [1; 2; 4; 5; 8; 32]

Для реалізації важелів зворотного впливу ОФП персоналу на ІПП і відповідної оптимізації введемо функціонал якості J_Q [33] – формула (1):

$$J_Q = \int_{t_0}^{t_k} f(\bar{g}, \bar{u}, \bar{s}) dt \quad (1)$$

де \bar{g} – вектор заданих впливів (g_i – параметри системи, які відповідають інформації, поданій в табл. 3); \bar{u} – вектор керувань; \bar{s} – вектор невизначених

збурень; $[t_0, t_k]$ – інтервал часу, в якому розглядається процес (формування критеріального співвідношення підприємства з урахуванням перспектив підвищення його компетентності в сенсі [34]); $f(\underline{g}, \bar{u}, \bar{s})$ – функція, що відображає показник якості інформації, отриманої в процесі зворотного зв'язку. В даному випадку $f(\underline{g}, \bar{u}, \bar{s})$ – функція, що відображає показник зміни якості інформації, отриманої при співставленні ОФП та ІПП.

Таблиця 3. Структура формування інвестиційної привабливості підприємства

Структурні блоки ІПП	Критерії (система показників) ІПП
Рівень фінансового стану підприємства (1)	
1. Блок фінансових результатів (характеризується фінансовим станом підприємства)	Рентабельність функціонування
	Ліквідність (короткострокова платоспроможність)
	Фінансова стабільність (довгострокова платоспроможність)
	Ринкова вартість акцій (стосується тільки акціонерних товариств)
Рівень додаткових напрямків та складових діяльності підприємства (2)	
1. Блок технологічно-майнових характеристик	Наявність земельно-майнових комплексів
	Наявність будівель та споруд
	Наявність обладнання та устаткування
	Наявність технологій
2. Блок виробничих потужностей	Рівень використання виробничих потужностей
	Рівень морального та фізичного старіння основних виробничих агрегатів
3. Блок товарних характеристик	Унікальність продукції (висококонкурентна)
	Споживчі характеристики продукції на різних етапах технологічного циклу
	Еластичність попиту та пропозиції за ціною
4. Іміджево-брендовий блок	Наявність розкрученого бренду
	Наявність торговельної марки
	Імідж на ринку
5. Блок інноваційно-інвестиційної діяльності	Наявність нових видів продукції
	Впровадження нових технологічних процесів
	Рівень автоматизації та механізації виробничих процесів
	Наявність наукового потенціалу
	Загальний розмір інвестицій (реальних, фінансових)
6. Блок ділових взаємовідносин	Відносини власності
	Відносини з постачальниками (їх надійність та диверсифікованість)
	Відносини з споживачами (їх платоспроможність)
	Відносини з конкурентами
	Відносини з партнерами (фінансово-кредитними установами, страховими та транспортними організаціями)
	Відносини з органами влади (державними, місцевими)
7. Блок адміністративно-правових відносин	Організаційно-правова форма
	Система оподаткування
	Наявність судових позовів
	Наявність відкритих судових справ (кримінальних та адміністративних)
8. Блок ОФП персоналу	Забезпеченість професійними кадрами (загальна чисельність; кваліфікаційний склад працівників до виконуваних ними робіт; вікова структура; наявність ресурсів та резервів кадрів)
	Науково-інформаційна забезпеченість (наявність власних наукових ідей та розробок; компетентність, інформованість про вітчизняний та зарубіжний досвід тощо)
	Матеріально-технічна забезпеченість (фінансова забезпеченість; наявність достатньої кількості ПЕОМ та експериментальної бази відповідного класу; досягнутий технічний рівень)
	Оптимальність організації ОФП (стратегічні принципи розвитку; критерії вибору напрямів, спеціалізації, спеціальностей; принципи мінімізації втрат, компетенція)
9. Блок соціальних критеріїв	Рівень заробітної плати персоналу
	Продуктивність праці працівників
	Плинність кадрів
	Умови праці персоналу
	Матеріально-побутове обслуговування
	Медичне обслуговування
	Соціально-культурне обслуговування
	Житлово-побутове обслуговування
	Економічне стимулювання (заохочення) працівників
	Матеріальна допомога та додаткові соціальні гарантії
Компенсації додаткових витрат індивідуального внеску працівника до загального його результату	

Джерело: на підставі [1; 2; 25, с. 16 – 17]

Таким чином, проведені дослідження (зокрема, див. табл.1-3 та рис.1) дають можливість стверджувати, що метод SRM повинен містити систему показників, що формується залежно від цілей інвестування (рис.2).

Рис. 2. Комплексне оцінювання стану підприємства відповідно до цілей (мети) інвестування

Джерело: [13, с. 66; 24 – 26] – на підставі [35, с. 181], узагальнення та табл. 1-3

Узагальнення проведених досліджень, наукових праць [31; 35, с. 13; 36, с. 152, 168; 37 – 39] та практики щодо існуючих методів оцінювання ІПП (рис.2; рис.3), дозволяє розробити метод SRM.

Рис. 3. Методи оцінювання інвестиційної привабливості підприємства

Джерело: на підставі [31; 35, с. 13; 37; 38]

Основні можливості та сфера застосування аналітичних систем російської ІТ-компанії Expert Systems (AS Expert Systems) (див. рис.3) наведено у науковій праці [38]. AS Expert Systems знайшли своє практичне застосування на понад 6 тис. російських підприємствах у всіх галузях економіки, на підприємствах України, країнах Європи, СНД та Балтії тощо [31; 37; 38].

МЕТОДИ РЕЙТИНГОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ			
<p>Метод суми коефіцієнтів</p> $R_j = \sum \left(\frac{a_{ij}}{\max_j a_{ij}} \times K_i \right),$ <p>де a_{ij} – значення i-го показника по j-му підприємству, $\max_j a_{ij}$ – максимальне значення i-го показника серед j-підприємств; K_i – коефіцієнт вагомості i-го показника. $R_j \rightarrow \max,$ Чим більшим буде значення узагальнюючого показника рейтингової оцінки, тим краще буде для підприємства.</p>	<p>Метод комплексної оцінки</p> $R_j = \sqrt{\sum ((1 - x_{ij})^2 \times K_i)}$ <p>Різниця між a_{ij} та $\max_j a_{ij}$ позначимо однією буквою – x_{ij}. Цей показник отримав назву відносного коефіцієнту стану j-го підприємства за i-м показником. $R_j \rightarrow 0,$ Найкращий рейтинг має підприємство з найменшим R_j.</p>	<p>Метод суми місць</p> $R_j = \sum \left[\begin{array}{l} \text{порядковий номер} \\ \text{місця } j\text{-го} \\ \text{підприємства за} \\ \text{і-м показником} \end{array} \right]$ <p>$R_j \rightarrow \min,$ За кожним показником підприємства вишикують по місцях. Потім місця по усіх показниках сумуються. Кращим за загальною оцінкою виявляється підприємство з найменшою сумою місць.</p>	<p>Метод бальної оцінки</p> $R_j = \sum \left[\begin{array}{l} \text{бали отримані } j\text{-м} \\ \text{підприємством за} \\ \text{і-й показник} \end{array} \right]$ <p>$R_j \rightarrow \max,$ За певне значення кожного показника підприємство отримує певні бали, які можуть мати як додатне, так і від'ємне значення. Кращим визнається підприємство, що досягло найбільшої кількості балів.</p>
<p>Коефіцієнти вагомості показників визначаються за допомогою експертної оцінки. Показники поділяються на чотири основні групи. До першої входять показники рентабельності діяльності підприємства ($K_1 = 0,1$), до другої – показники ділової активності ($K_2 = 0,2$), до третьої – фінансової стійкості та ліквідності ($K_3 = 0,3$), і до останньої – показники потенціалу акцій ($K_4 = 0,4$).</p>			
<p>Завжди потрібно дотримуватися умови, щоб кількість і склад коефіцієнтів, використаних при розрахунку узагальнюючих коефіцієнтів різних підприємств, співпадав.</p>			

Рис. 4. Методи рейтингового оцінювання інвестиційної привабливості підприємства
 Джерело: [36, с. 152; 39]

Так, загальний рейтинг підприємства в межах системи "І – Р" за метою інвестування (метод SRM) доцільно обчислювати за формулою (1) [13, с. 66 – 67; 40; 41, с. 202]:

$$I_P = \sqrt{\sum_{i=1}^b \frac{1}{m} (1 - I_{R_i})^2} \rightarrow \min \quad (1)$$

де I_{R_i} – рейтинг підприємства в межах системи "І – Р" (за метою інвестування) за i -им структурним елементом ІПП; m – кількість структурних елементів ІПП; b – кількість експертів за проблемою. Найкращий рейтинг підприємства має підприємство (організація) з найменшим I_P .

Розрахунок I_R (формула 2) потрібно здійснювати на підставі дворівневої структуризації середовища ІПП, що полягає у виокремленні рівнів фінансового стану підприємства та додаткових напрямків і складових його діяльності (тобто системи показників, що формують середовище ІПП (див.табл.3) залежно від мети інвестування (див.рис.2)).

$$I_R = \sum_{i=1}^b \sum_{j=1}^n \frac{S_{ij}}{S_{ij}^e} \times R_{ij} \quad (2)$$

де S_{ij} – рейтинговий коефіцієнт інтенсивності прояву j -го критерію i -го структурного елементу ІПП; S_{ij}^e – еталонне значення рейтингового коефіцієнта інтенсивності прояву j -го критерію i -го структурної елементу ІПП; b – кількість експертів за проблемою; n – кількість критеріїв; R_{ij} – узагальнюювальний коефіцієнт вагомості j -го критерію i -го структурного елемента ІПП.

Коефіцієнт вагомості R_{ij} (формула 2) визначатиметься послідовністю таких дій експертів (або етапів): 1) розподіл вагомостей впливу між рівнями ІПП; 2) розподіл вагомостей між структурними блоками (або групами) ІПП; 3) розподіл вагомостей між критеріями (або показниками), що найбільш суттєво визначають (або характеризують) ІПП. Тобто R_{ij} обчислюватиметься за формулою (3):

$$R_{ij} = R_R \times R_B \times R_K \quad (3)$$

де R_R, R_B, R_K – коефіцієнти вагомості тривірневої структури ІПП, відповідно – рівня, структурного блоку та структурного критерію ІПП.

У формулі 3 R_R, R_B та R_K обчислюватимемо за формулами (4 – 6):

$$R_R = \frac{\sum R_i - R_i^{\max} - R_i^{\min}}{(\sum R - \sum R^{\max} - \sum R^{\min})} \times 100\% \quad (4)$$

де $\sum R_i$ – сумарна кількість балів, присвоєних i -тому структурному рівню ІПП всіма експертами; R_i^{\max}, R_i^{\min} – відповідно максимальний (\max) та мінімальний (\min) ваговий коефіцієнт, присвоєний i -тому структурному рівню ІПП; $\sum R$ – сумарна кількість балів, присвоєних всіма експертами всім структурним рівням ІПП; $\sum R^{\max}, \sum R^{\min}$ – відповідно сума \max та \min вагових коефіцієнтів, присвоєних всім структурним рівням ІПП всіма експертами.

$$R_B = \frac{\sum B_i - B_i^{\max} - B_i^{\min}}{(\sum B - \sum B^{\max} - \sum B^{\min})} \times 100\% \quad (5)$$

де $\sum B_i$ – сумарна кількість балів, присвоєних i -тому структурному блоку j -го структурного рівня ІПП всіма експертами; B_i^{\max}, B_i^{\min} – відповідно max та min ваговий коефіцієнт, присвоєний i -тому структурному блоку j -го структурного рівня ІПП; $\sum B$ – сумарна кількість балів, присвоєних всіма експертами всім структурним блокам j -го структурного рівня ІПП; $\sum B^{\max}, \sum B^{\min}$ – відповідно сума max та min вагових коефіцієнтів, присвоєних всім структурним блокам j -го структурного рівня ІПП всіма експертами.

$$R_K = \frac{\sum K_i - K_i^{\max} - K_i^{\min}}{(\sum K - \sum K^{\max} - \sum K^{\min})} \times 100\% \quad (6)$$

де $\sum K_i$ – сумарна кількість балів, присвоєних k -му критерію i -того структурного блоку j -го структурного рівня ІПП всіма експертами; K_i^{\max}, K_i^{\min} – відповідно max та min ваговий коефіцієнт, присвоєний k -му критерію i -того структурного блоку j -го структурного рівня ІПП; $\sum K$ – сумарна кількість балів, присвоєних всіма експертами всім критеріям i -го структурного блоку j -го структурного рівня ІПП; $\sum K^{\max}, \sum K^{\min}$ – відповідно сума max та min вагових коефіцієнтів, присвоєних всім критеріям i -го структурного блоку j -го структурного рівня ІПП всіма експертами.

Для узгодження думок експертів доцільно використати коефіцієнт конкордації (КК) Кендалла W – формула (7) [42]:

$$W = \frac{D_r}{D_{\max}} = \frac{\sigma_r^2}{\sigma_{\max}^2} = \frac{12 \cdot \sum_{k=1}^{n_f} (Z_k - 0,5n_e(n_f + 1))}{n_e^2 \cdot n_f \cdot (n_f^2 - 1)} \quad (7)$$

де n_f, n_e – число факторів і експертів відповідно; σ_r – фактичне (реальне) значення середньоквадратичного відхилення; $\sigma_{\max}^2 = D_{\max}$ – дисперсія підсумкових (впорядкованих) оцінок експертів за умови, що думки експертів збігаються; Z_k – сумарна оцінка, встановлена всіма експертами для k -го фактора.

КК W змінюється в межах від 0 до 1, $W = 1$ – означає повну погодженість думок експертів, $W = 0$ відповідає повній непогодженості [42]. Невелике значення цього коефіцієнта може бути отримане при відсутності спільності думок, а також завдяки протилежним думкам між підгрупами експертів, хоча всередині підгрупи погодженість може бути достатньо високою [42].

Щодо рейтингового оцінювання стану підприємства в межах системи “І – Р” за метою інвестування з врахування впливу ОФП персоналу на ІПП, то слід зазначити, що немає сьогодні нормативних вимог, яким має відповідати інтегральний показник I_p . Виходячи з того та наведеної інформації у [21; 40], нами запропоновано шкалу рейтингів станів підприємства відповідно до мети інвестування (табл.4). Подана шкала дозволяє порівняти між собою стани підприємств, які здійснюють діяльність в одній галузі (за галузевою приналежністю), враховуючи дослідження у працях [20; 43].

Таблиця 4. Шкала рейтингів станів підприємства в межах системи “інвестор – реципієнт” відповідно до мети інвестування

Рейтинг (рівень рейтингу)	Градація рейтингів	Рейтингова група
5	Відмінний	R1
4	Добрий	R2
3	Задовільний	R3
2	Критичний	R4
1	Незадовільний	R5

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок досліджуваної теми. Розвиток підприємства формується за умов позитивних параметрів ОФП персоналу та ІПП. Метод SRM містить правильну логічно-структурну побудову в системі “мета – засіб – результат”. Основні результати дослідження знайшли своє практичне застосування: 1) на підприємствах – ЗАТ “Завод комунального транспорту” (довідка № 1109 від 06.12.2007р.), ДП “Стрийський вагоноремонтний завод” (довідка № 191 від 13.12.2007р.), ВАТ “Дрогобицький завод автомобільних кранів” (довідка № 32344 від 14.12.2007р.), ВАТ “Львівський локомотиворемонтний завод” (довідка № 4274 від 26.12.2007р.), СП ТзОВ “Сферос-Електрон” (довідка № 3 від 24.01.2008р.), ТзОВ “Велет Авто” (довідка № 893 від 19.07.2010р.) та ін.; 2) у навчальному процесі Національного університету “Львівська політехніка” при викладанні та написанні курсових робіт (проектів) з дисциплін: “Інвестування”, “Міжнародна інвестиційна діяльність” та “Інвестиційний менеджмент” (довідка № 68-14-780 від 04.11.2008р.) та ін.

На підставі результатів дослідження можна запропонувати: 1) Міністерству освіти і науки України при підготовці фахівців у сфері менеджменту та підприємництва використовувати теоретичні та прикладні положення щодо оцінювання стану підприємства за метою інвестування; 2) Міністерству економічного розвитку і торгівлі України використовувати методичні положення щодо методів оцінювання підприємств при прийнятті управлінських інвестиційних рішень. Перспективи подальших розвідок в обраному напрямі полягають у визначенні напрямів та формуванні заходів підвищення ІПП у контексті покращення ФОП персоналу.

Список використаних джерел:

1. Янковська Л.А. Формування освітньо-фахового потенціалу в системі соціально-економічного розвитку регіону: автореф. дис. ... докт. екон. наук: спец. 08.00.07 “Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика” / Л.А.Янковська. – Львів: Нац. ун-т “Львів. політехніка”, 2008. – 40 с.
2. Тарусіна Н.Е. Теоретичні підходи до формування освітньо-фахового потенціалу / Н.Е.Тарусіна // 36. наук. праць: “Управління інноваційними проектами та об’єктами інтелектуальної власності”. – Донецьк: ДонДУУ, 2010. – Т.11. – (Серія “Держ. управління”; вип.148) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpdduu/du/2010_148/035.pdf
3. Алексеев І.В. Бізнес-середовище і інвестиційна привабливість підприємств в Україні / І.В.Алексеев, Р.М.Скриньковський // Проєктування, виробництво та експлуатація автотранспортних засобів і поїздів. – Львів: ЗНЦ ТАУ, 2006. – № 13. – С. 56 – 58.
4. Скриньковський Р.М. Вплив факторів на формування інвестиційної привабливості підприємств машинобудування в Україні / Р.М.Скриньковський // Матер. Всеукр. наук.-практ. конф. молод. вчених [“Управління інноваційним розвитком підприємств України в умовах світових інтеграційних процесів”], (Дніпропетровськ, 09-10 лист. 2007 р.) / Дніпропетров. нац. ун-т. – Т.4. – Д.: ПДАБА, 2007. – С. 17 – 21.

5. Скриньковський Р.М. Дослідження факторів впливу на інвестиційну привабливість українських підприємств в системі “інвестор-реципієнт” / Р.М.Скриньковський // Тези доп. і виступ. ІХ міжн. наук. конф. студ. і молод. Вчених [“Фінансовий і банківський менеджмент: досвід та проблеми”], (Донецьк, 21-22 лист. 2007 р.); за заг. ред. д.е.н., проф. П.В.Єгорова / Донецьк. нац. ун-т. – Донецьк: ТОВ “Юго-Восток, Лтд”, 2007. – С. 283 – 285.
6. Скриньковський Р.М. Вплив трансформційних процесів інвестування в Україні за 1991 – 2000 рр. на сучасний стан інвестиційної привабливості машинобудівних підприємств / Р.М.Скриньковський // 36. тез доп. учасн. Міжн. наук.-практ. конф. [“Фінансово-кредитний механізм в соціально-економічному розвитку країни”], (Макіївка, 16-17 лют. 2011 р.): у 2 т. / ред. рада: В.І. Веретинников [голова та ін.]. – Макіївка: Макіїв. екон.-гуманіт. ін-т, 2011. – Т.1. – С. 199 – 201.
7. Чернобай Л.І. Класифікація факторів впливу на інвестиційну привабливість промислових підприємств / Л.І.Чернобай, Р.М.Скриньковський // Наук. вісн. – Одеський держ. екон. ун-т., Всеукр. асоц. молод. науковців. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2006. – № 14 (34). – С. 23 – 28.
8. Скриньковський Р.М. Методика оцінки впливу груп факторів на інвестиційну привабливість машинобудівних підприємств / Р.М.Скриньковський // Економіка і прогнозування. – 2008. – № 3. – С. 121 – 134.
9. Скриньковський Р.М. Сучасні проблеми економічного розвитку України / Р.М.Скриньковський, О.С.Процевят // Materiały VIII Międzyn. nauk.-prakt. konf. [“Wykształcenie i nauka bez granic – 2012”], (Polska, Przemysł, 07 – 15.12.2012 r.). – Vol.14. Ekon. nauki. Państwowy zarząd: Przemysł. Nauka i studia, 2012. – Str. 72 – 74.
10. Скриньковський Р.М. Особливості розробки інвестиційної політики підприємства / Р.М.Скриньковський, О.С.Процевят // Матеріали за 8-а между. науч. практ. конф. [“Будущего вопросы от света на наука – 2012”], (България, София, 17-25.12.2012 г.). – Т.11. Икономики: София. “Бял ГРАД-БГ” ООД, 2012. – С. 3 – 6.
11. Скриньковський Р.М. Проблеми підприємства при залученні інвестицій в інновації та шляхи їх вирішення / Р.М.Скриньковський, Т.Б.Процюк, О.С.Процевят // Інноваційний розвиток економіки України: 36. наук. праць з актуальних проблем екон. наук / НО “Перспектива”. – Херсон: Видавнич. дім “Гельветика”, 2013. – С. 249 – 253.
12. Скриньковський Р.М. Особливості інвестиційно-інноваційного розвитку підприємства / Р.М.Скриньковський, О.С.Процевят // Materiały IX Międzyn. nauk.-prakt. konf. [“Strategiczne pytania światowej nauki – 2013 ”], (Polska, Przemysł, 07 – 15.02.2013 г.). – Vol.6. Ekon. nauki: Przemysł. Nauka i studia, 2013. – Str. 19 – 21.
13. Скриньковський Р.М. Методичні рекомендації до оцінювання інвестиційної привабливості підприємств / Р.М.Скриньковський // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – грудень. – № 23. – С. 62 – 67.
14. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: [навч. посібн.] / О.Є.Кузьмін, О.Г.Мельник. – [3-тє вид., доп. і перероб.]. – Львів: Нац. ун-т “Львів. політехніка” (Інф.-вид. центр “ІНТЕЛЕКТ+”ШПДО), “Інтелект-Захід”, 2007. – 384 с.
15. Шпак О.Г. Конкурентна перевага як засіб підвищення інвестиційної привабливості підприємств / О.Г.Шпак, Р.М.Скриньковський // Матер. VII Міжн. наук.-теорет. конф. молод. учених і студ. [“Актуальні проблеми економічного та соціального розвитку виробничої сфери”], (Донецьк, 20-21 трав. 2010 р.) / ДВНЗ “Донецьк. нац. техн. ун-т”. – Донецьк: ДВНЗ “ДНТУ”, 2010. – Т.2. – С. 343 – 344.
16. Шпак О.Г. Послідовність розробки та реалізації конкурентної стратегії в умовах динамічного зовнішнього середовища / О.Г.Шпак, Р.М.Скриньковський, С.І.Цюх // 36. тез. доп. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. [“Наука: теорія та практика”], (Черкаси, 08 черв. 2012 р.). – Черкаси: Вид. ТОВ “МАКЛАУТ”, 2012. – С. 87 – 89.
17. Дорош О.І. Конкурентоспроможність Львівщини у системі формування її інвестиційної привабливості / О.І.Дорош, Р.М.Скриньковський, О.Г.Шпак // Наук. вісн. Нац. лісотехн. ун-ту України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.5. – С. 202 – 209.
18. Дорош О.І. Конкурентоспроможність національної економіки як чинник ефективності діяльності українських підприємств / О.І.Дорош, Р.М.Скриньковський // Наук. вісн. Нац. лісотехн. ун-ту України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.4. – С. 225 – 233.
19. Скриньковський Р.М. Аналіз підходів щодо оцінювання інвестиційної привабливості промислових підприємств / Р.М.Скриньковський // Проблеми економіки та управління. Вісн. Нац. ун-ту “Львів. політехніка”. – 2006. – Вип. № 554. – С. 74 – 79.
20. Скриньковський Р.М. Основні проблеми використання державних методик до оцінювання інвестиційної привабливості машинобудівних підприємств / Р.М.Скриньковський // Держава та регіони. Серія: Екон. та підприємн. – 2011. – № 2. – С. 242 – 252.
21. Логвиненко Ю.Л. Рейтингування діяльності промислових підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 “Економіка та управління підприємствами (за видами екон. діяльності)” / Ю.Л.Логвиненко. – Львів: Нац. ун-т “Львів. політехніка”, 2012. – 25 с.
22. Скриньковський Р.М. Методичні підходи до економічного оцінювання інвестиційної привабливості машинобудівних підприємств для портфельних інвесторів / Р.М.Скриньковський // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 4 (118). – С. 177 – 186.
23. Скриньковський Р.М. Оцінювання інвестиційної привабливості машинобудівних підприємств для стратегічних інвесторів / Р.М.Скриньковський // Вчені записки Ун-ту “КРОК” / Ун-т економіки та права “КРОК”. – К., 2011. – Вип. 27: у 2-х т. – Т.2. – С. 69 – 76.
24. Скриньковський Р.М. Процесно-структурована модель оцінювання інвестиційної привабливості підприємства / Р.М.Скриньковський // Матеріали за 8-а между. науч. практ. конф. [“Achievement of high school – 2012”], (България, София, 17-25.11.2012 г.). – Т.7. Икономики: София. “Бял ГРАД-БГ” ООД, 2012. – С. 9 – 13.
25. Скриньковський Р.М. Методичні положення з рейтингування інвестиційної привабливості підприємств / Р.М.Скриньковський // Materiały VIII Międzyn. nauk.-prakt. konf. [“Perspektywiczne opracowania są nauką i technikami – 2012”], (Polska, Przemysł, 07 – 15.11.2012 г.). – Vol.4. Ekon. nauki.: Przemysł. Nauka i studia, 2012. – Str. 14 – 19.
26. Скриньковський Р.М. Рейтингова оцінка інвестиційних якостей акцій підприємства / Р.М.Скриньковський // Materiály VIII mezin. vědecko – prakt. konf. [“Zprávy vědecké ideje – 2012”], (Česká republika, Praha, 27.10 – 05.11.2012 r.). – Díl 2. Ekon. vědy: Praha. Publishing House “Education and Science” s.r.o., 2012. – St. 11 – 15.
27. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г.Загородній, Г.Л.Вознюк. – Львів: Вид. Нац. ун-ту “Львів. політехніка”, 2005. – 714 с.
28. Удалих О.О. Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства: [навч. посіб.] / О.О.Удалих. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 292 с.
29. Управління інвестиціями на підприємстві / [Козаченко Г.В., Антіпов О.М., Лященко О.М., Дібніс Г.І.]. – К.: Лібра, 2004. – 368 с.
30. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: [навч. посібн.] / А.П. Дука – К.: Каравела, 2007. – 424 с.
31. Ушаков І.І. Как привлечь инвестиции: (+CD-ROM) / І.І.Ушаков. – СПб.: Питер, 2006. – 224 с. – (Серія “Практика менеджмента”).
32. Кузьмін О.Є. Діагностика потенціалу підприємства / О.Є.Кузьмін, О.Г.Мельник // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – №1. – С. 155 – 166.
33. Голубева Т. О. Використання методу оцінювання в задачах інваріантного управління / Т.О.Голубева, В.М.Дубовий // Вісн. Вінницького політехн. ін-ту. – 2007. – № 1. – С. 5 – 9.
34. Сколоздра М.М. Розроблення нормативно-методичних засад оцінювання компетентності персоналу випробувальних лабораторій: автореф. дис. ... канд. техн. наук: спец. 05.01.02 “Стандартизація, сертифікація та метрологічне забезпечення” / М.М.Сколоздра. – **Львів, 2013. – 20 с.**
35. Оцінка кредитоспроможності та інвестиційної привабливості суб’єктів господарювання: [монографія] / [Спіфанов А.О., Дехтяр Н.А., Мельник Т.М., Школьник І.О. та ін.]; за ред. д.е.н. Спіфанова А.О. – Суми: УАБС НБУ, 2007. – 286 с.
36. Активізація і підвищення ефективності інвестиційних процесів на підприємствах / В.М.Хобта, О.Ю.Попова, А.В.Мешков: [монографія] / НАН України. Ін-т екон. пром-сті. МОН України. ДонНТУ. – Донецьк, 2005. – 343 с.
37. Офіційний інтернет-ресурс ІТ-компанії “Expert Systems”. – Режим доступу: <http://www.expert-systems.com/>
38. Скриньковський Р.М. Аналітичні системи ІТ-компанії “Expert Systems” як інструмент до економічного оцінювання інвестиційної привабливості машинобудівних підприємств та на предмет підвищення її рівня: досвід, що визнаний світовою практикою / Р.М. Скриньковський // Матер. У Міжн. наук.-практ. конф. [“Науково забезпечення процесів реформування соціально-економічних відносин в умовах глобалізації”], (Ялта, 29-30 квіт. 2011 р.). – Сімферополь: ВіТроПринт, 2011. – Т.1. – С. 61 – 66.
39. Скриньковський Р.М. Методи оцінювання інвестиційної привабливості українських підприємств / Р.М.Скриньковський // Тези доп. наук.-практ. конф. [“Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства”], (Львів, 20-22 квіт. 2007 р.) / Нац. ун-т “Львів. політехніка”. – Львів: Вид. НУ “Львів. політехніка”, 2007. – С. 208 – 209.
40. Бала О. Про рейтингування корпоративної культури машинобудівних підприємств / О.Бала, О.Мельник, Р.Бала // Вісник ТНЕУ.–2008.–№ 2.–С. 90–97.
41. Вітлінський В.М. Моделювання економіки / В.В.Вітлінський. – К.: КНЕУ, 2003. – 408 с.
42. Грабовецький Б.Є. Економічне прогнозування та планування / Б.Є.Грабовецький. – К.: Центр навч. літ., 2003. – 188 с.
43. Скриньковський Р.М. Проблеми використання фінансової звітності як основного джерела інформаційного забезпечення при оцінюванні інвестиційної привабливості машинобудівних підприємств / Р.М. Скриньковський // Тези доп. учасн. ІХ Міжн. наук. конф. [“Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація”], (Київ, 25 бер. 2011 р.). – К.: Бізнес Медіа Консалтинг, 2011. – С. 143 – 146.

Стаття надійшла до редакції 10.04.2013 р.

201	poligrafua	SPORT	bigmir.net	293	192
295					

ТОВ "ДКС Центр"